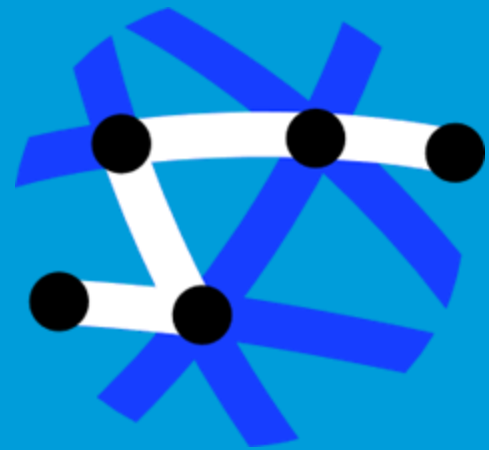




# Informatie integriteit & Migratie

SDG Forum – 14 November 2025

*Marian Blondeel (UNRIC), Jozefien Dierynck & Anke Van de Velde (IOM)*



# **Van theorie naar praktijk: Informatie-integriteit versterken**

**November 2025**



- Intergouvernementele Organisatie
- Basisprincipe dat ‘humane en ordelijke migratie’ zowel migranten als de samenleving ten goede komt
- Ondersteunt migranten sinds 1951
- Operationeel werkzaam in meer dan 150 landen wereldwijd, o.a. België

# Wat doet IOM in België?

## PILLAR 1

Migrant  
Protection and  
Assistance



## PILLAR 2

Labour Mobility  
and Social  
Inclusion



## PILLAR 3

Housing



## TRANSVERSAL

Diaspora  
Engagement



## TRANSVERSAL

Data and  
Research



# VN Regionaal Informatiecentrum

---



- Missie: over de waarden, geschiedenis en het mandaat van de VN communiceren
- Vertegenwoordigt het VN-Departement Internationale Communicatie in West-Europa
- Werkt samen met partners en doelgroepen
- 22 landen en 13 talen
- Tot jullie dienst



# Wat kunnen jullie verwachten

---

- Basisprincipes
- Informatie-integriteit versterken met “theorie van verandering”
- Praktische uitwerking - 3R (Research, Risk & Response)
- Toepassing IOM: Framing



# Waarom informatie-integriteit nu van belang is

- Informatie-integriteit is een cruciale internationale beleidsprioriteit
- Impact op SDG's
- Risico's veranderen voortdurend, de nog onduidelijke impact van artificiële intelligentie
- Geen enkele stakeholder kan die uitdagingen alleen aanpakken
- Samenwerking cruciaal om kwestie in de praktijk aan te pakken



# Wat is informatie-integriteit?

Informatie-integriteit verwijst naar een informatie-ecosysteem met

- betrouwbare en accurate informatie voor iedereen
- vrijheid van meningsuiting
- pluralistisch medialandschap
- een open, inclusieve, veilige informatie-omgeving

Actoren: overheden, technologiebedrijven, media, het maatschappelijke middenveld en individuen

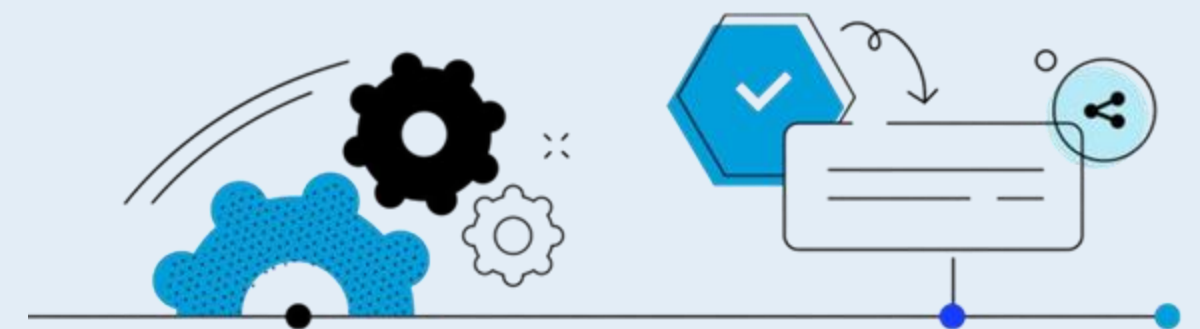


# Wat zijn de uitdagingen

## Risico's voor informatie-integriteit (of informatierisico's)

Alles wat informatie-integriteit ondermijnt en daarbij een impact heeft op

- toegang tot correcte informatie
- beleid
- het maatschappelijke vertrouwen en cohesie



# Soorten risico's

- **Tech risico's: manipuleren** van online content en AI om **schade** toe te brengen; onvoldoende veiligheidsmaatregelen voor ontwikkeling en implementatie van technologie
- **Risico's rond toegang en bereik:** aanvallen op **persvrijheid**; **algoritmes** die de beschikbaarheid en diversiteit van informatie beperken; **digitale kloof**
- **Inhoudelijke risico's: desinformatiecampagnes, haatzaaiende taal en intimidatie** van bepaalde individuen of groepen

Risico's begrijpen > doeltreffende respons



## Deconstructing stereotypes on

## Deconstructing stereotypes

## Deconstructing stereotypes

## Deconstructing stereotypes on labour migration

*“Migrant workers are taking our jobs”*

*“Migrant workers threaten the welfare state”*

*“Most migrant workers are low-skilled”*

*“Labour migration will solve population ageing.”*

**FALSE**



By 2030, the population of the EU will be 13.5 million smaller than today. Even if we target a population of 13.5 million, we will need to fill the gap with migrants.

Source: McKinsey



A study by the European Central Bank (ECB) shows that migration is a key to maintaining the welfare state. As migration increases, the welfare state can be maintained without increasing taxes or reducing social security.

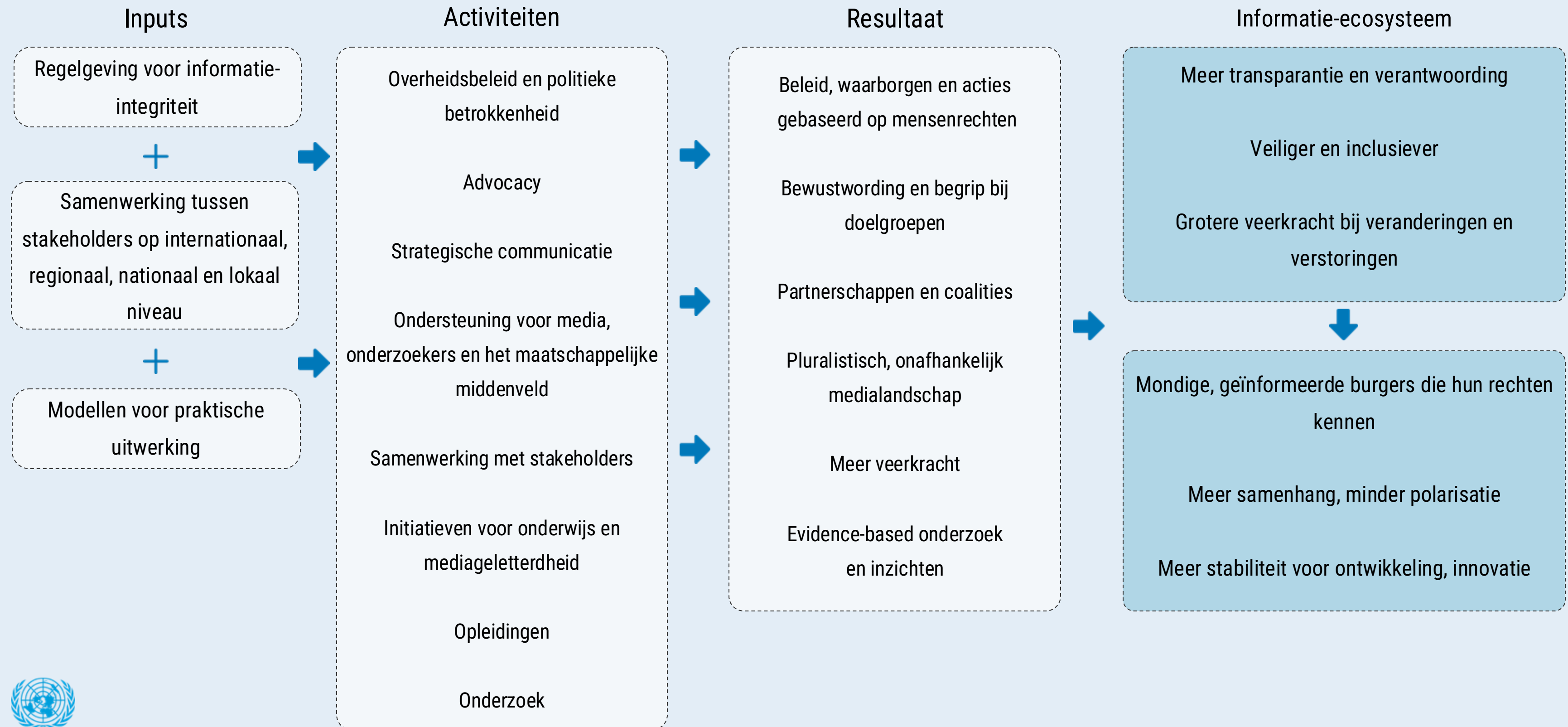


Europe is ageing and retiring, further aggravating the existing labour market shortages. While labour migration can offer a short-term solution for some of the direct employment needs, it is not a solution for Europe's ageing population. By 2060, nearly 30% of the population will be over 65. Broader measures linked to healthy and active ageing, lifelong learning and retirement savings are key.

Sources: EU Science Hub, UN DESA



# Informatie-integriteit versterken met theorie van verandering



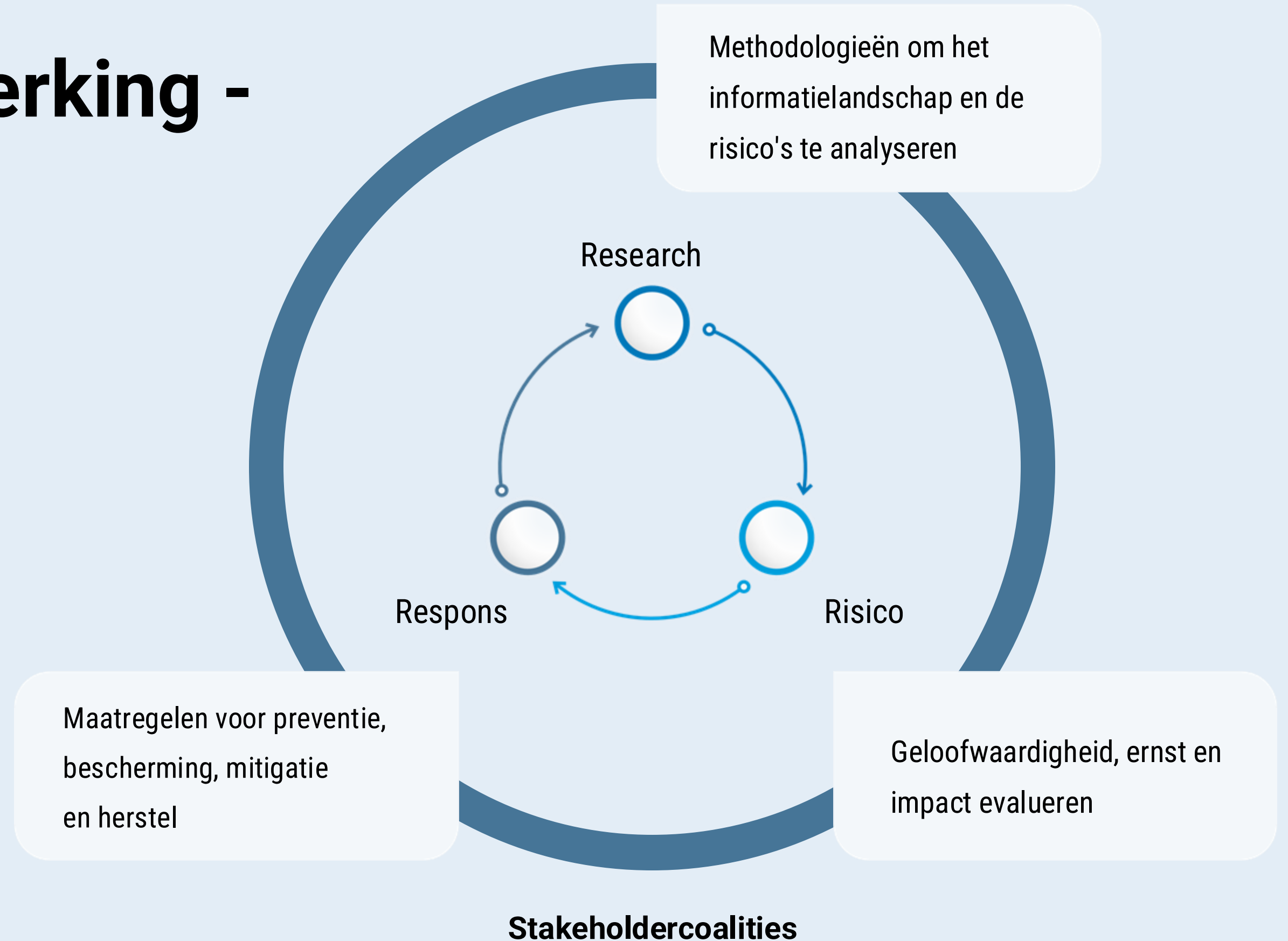
# Praktische uitwerking -

## 3R

## Research

## Risicoanalyse

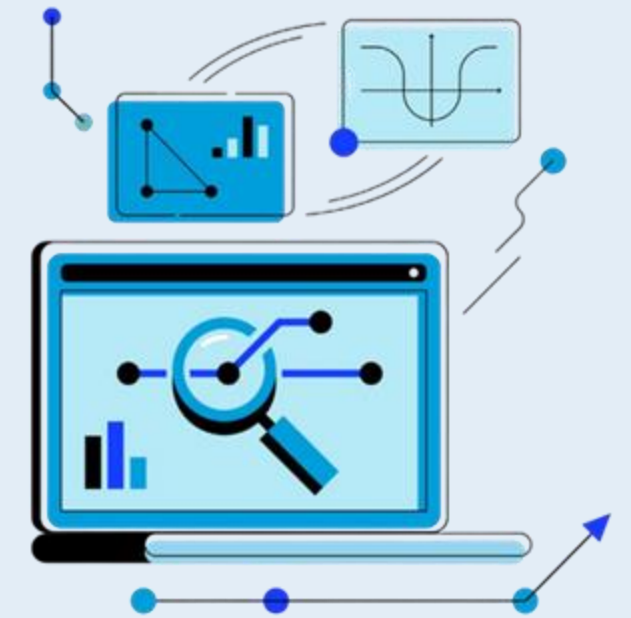
## Respons



# Onderzoek

## Beter zicht op de situatie voor gerichtere respons

- **Desk review:** basisinzicht in informatierisico's (rapporten)
- **Contextanalyse:** zicht op informatielandschap, o.a. internetgebruik, mediawijsheid, persvrijheid, toegang tot informatie (mapping)
- **Campagneanalyse:** kijkt naar specifieke desinformatiecampagnes gericht tegen individuen (bv. blauwhelmen), gemeenschappen (bv. LGBTQI+), organisaties (bv. UNRWA) of landen (in real time)



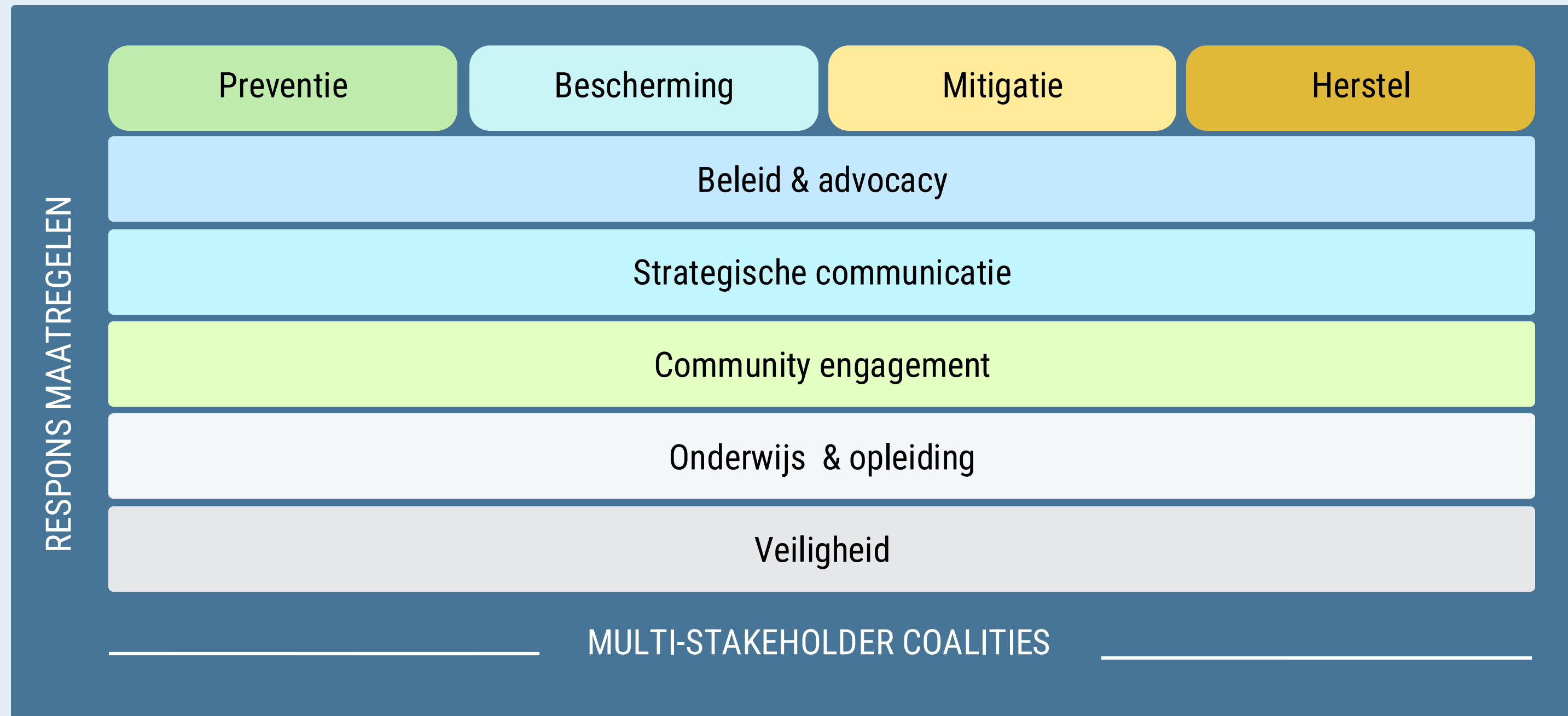
# Risicoanalyse

| Summary of Risk Levels |                                            |                                    |                                               |                                                 |
|------------------------|--------------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------|
|                        | Very Low                                   | Low                                | Moderate                                      | High                                            |
| Source/Behaviour       | Low credibility, isolated incident         | Low credibility, isolated incident | Mid-level credibility, TTPs*                  | High-level credibility, TTPs                    |
| Degree/Effect          | Minimal                                    | Minimal                            | Moderate circulation                          | Rapid, widespread circulation                   |
| Impact                 | No negative impact foreseeable             | No immediate negative impact       | Possible risk of immediate negative impact    | Immediate and significant negative impact       |
| Action                 | No immediate action, consider for planning | Incorporate into planning          | Immediate response, early mitigation required | Urgent response, high-level mitigation required |



\*TTPs refers to tactics, techniques & procedures.

# Respons



# Oefening: van risico naar respons



# Oefening: van risico naar respons

**Doel:** vertalen van risicoanalyse naar concrete acties

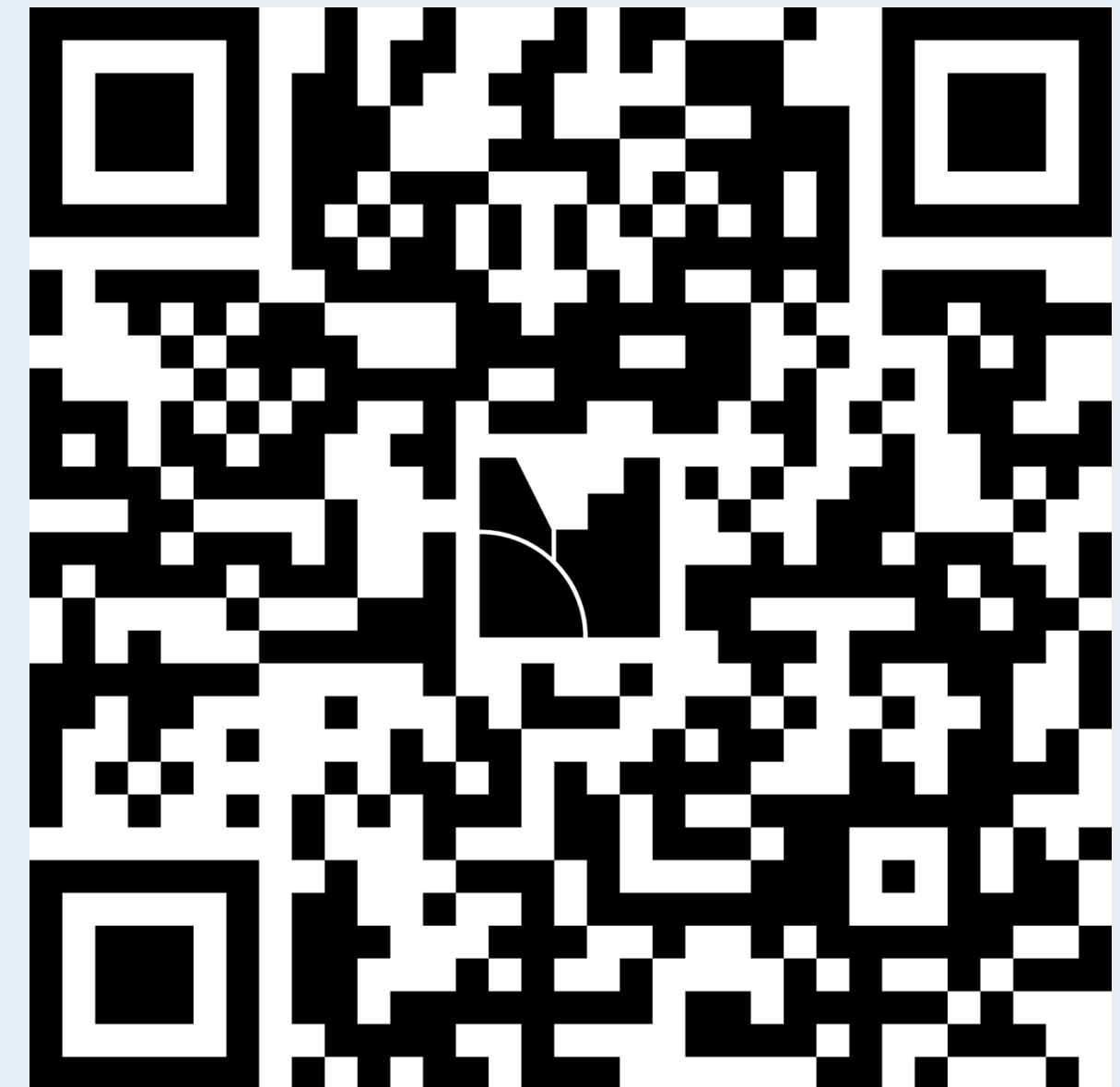
**Risico:** online haatcampagne tegen een migranten, Risico gematigd/hoog > “mitigatie”

## **Rollen:**

1. overheid
2. media/journalisten
3. Middenveld (NGOs) en onderzoekers
4. tech-platform
5. migrantengemeenschap

**Opdracht:** elke rol bedenkt respons voor zijn/haar sector + hoe samenwerken

**Plenaire discussie:** wat werkt, wat botst, wat kan beter worden afgestemd?



# Key takeaways

---

- **Informatie-integriteit** is essentieel voor maatschappelijk vertrouwen, democratische veerkracht en mensenrechten. En de **SDG's**!
- **Coalities** tussen overheid, media, techsector, middenveld en gemeenschappen zijn cruciaal voor een **gecoördineerde respons**.
- **Snelheid/afstemming/samenwerking** bepalen het succes van **respons** tegen informatierisico's
- Van theorie naar praktijk vraagt om bruikbaar **praktijkmodel** (3R)

# Internationale VN-principes voor informatie-integriteit

<https://unric.org/nl/nederlandstalige-versie-vn-principes-voor-informatie-integriteit-nu-beschikbaar/>



**Maatschappelijk  
vertrouwen en  
veerkracht:**  
democratische  
samenleving die  
schokken kan  
opvangen



**Gezonde initiatieven:**  
bedrijfsmodellen  
innoveren,  
transparantie over  
algoritmes, en  
advertenties



**Burgeremancipatie:**  
iedereen heeft de  
tools en digitale en  
mediawijsheid voor  
veilig internetgebruik



**Onafhankelijke, vrije  
en pluralistische  
media:**  
breed scala aan  
betrouwbare  
mediakanalen,  
accurate en  
betrouwbare  
informatie, geen  
censuur



**Transparantie en  
onderzoek:**  
Toegang tot data;  
openheid over  
informatiesystemen



# From Principles to Practice

STRENGTHENING INFORMATION INTEGRITY

Issue Brief 1  
September 2025



United Nations Department of Global Communications

**Meer info:** <https://www.un.org/en/information-integrity>

From Principles to Practice: Strengthening Information Integrity  
[Issue Brief 1](#)



# Informatie-integriteit en de SDG's:

<https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/information-integrity-and-sdgs-en.pdf>

## INFORMATION INTEGRITY AND THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

As shown, threats to information integrity can have a negative impact on the achievement of the Sustainable Development Goals.

|                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | Mis- and disinformation continue to have implications for poverty eradication efforts and the global economy. Economic hardship can also fuel the spread of polarizing and hateful lies, including about marginalized groups. The cost-of-living crisis has been particularly fertile ground for the dissemination of disinformation falsely blaming the switch to renewable energy for soaring energy costs or job losses, for instance. |    | Mis- and disinformation and hate speech spread online are polarizing societies and targeting already marginalized and vulnerable communities, and can result in their further social, economic and political exclusion.                                                                                                                                                                                                                          |
|    | Threats to information integrity can compound global hunger, including by exacerbating conflict, climate change, disasters, poverty and inequality. Disinformation can deflect attention and distract from the challenges to global food security posed by conflicts.                                                                                                                                                                     |    | Efforts to make cities and communities more sustainable can be undermined by disinformation that denies or deflects attention away from the impacts of human activity on the environment.                                                                                                                                                                                                                                                        |
|    | During the coronavirus disease (COVID-19) pandemic, an infodemic of related mis- and disinformation undermined public health measures and vaccination drives. The threat to children's health and well-being resulting from exposure to harmful content persists.                                                                                                                                                                         |    | Activists behind initiatives to foster a circular economy and boost zero-waste practices have been targeted through online hate speech and disinformation.                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|   | Mis- and disinformation and hate speech can have an adverse impact on access to quality education, in particular for marginalized groups, including young women and girls. Access to information and digital media literacy drives to increase resilience will play a key role in limiting the societal impact of online harms.                                                                                                           |   | Climate disinformation, and the inertia that it encourages, is undermining efforts to take urgent action to address the climate crisis, including by impeding the crucial shift from polluting fossil fuels to renewable energy and urgent investments in climate resilience.                                                                                                                                                                    |
|  | Gender-based hate speech and disinformation seek to systematically subjugate women by silencing them and pushing them out of the public sphere. They can have devastating consequences, from suppressing women's voices and fueling self-censorship, to causing professional and reputational damage and inciting physical violence.                                                                                                      |  | Mis- and disinformation can have a negative impact on efforts to conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources.                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|  | Two billion people live without safely managed drinking water services. Mis- and disinformation about the safety of drinking water and sanitation can have dangerous health consequences. <sup>a</sup>                                                                                                                                                                                                                                    |  | Environmental activists working to protect life on land have been targeted by online hate and disinformation campaigns, with real-life consequences. Climate mis- and disinformation are undermining climate action efforts. <sup>b</sup>                                                                                                                                                                                                        |
|  | Climate mis- and disinformation, much of it seeded by the fossil fuel industry, are undermining the urgent transition to cleaner forms of energy production, narrowing the closing window to deliver a sustainable future for all.                                                                                                                                                                                                        |  | Disinformation and hate speech have been used to influence elections and public narratives and sow confusion. They have been used to undermine adversaries, thwart peace-making efforts, incite violence, prolong conflict and damage trust in the rule of law. Efforts to promote peaceful and inclusive societies, and the role of the United Nations in supporting peace and security, have been seriously affected as a result. <sup>c</sup> |
|  | Research has pointed to the detrimental impacts of mis- and disinformation and hate speech on the economy. <sup>d</sup>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  | Mis- and disinformation and hate speech can hinder meaningful partnerships to achieve the Goals, while resources diverted to address the problem can weaken efforts to leave no one behind.                                                                                                                                                                                                                                                      |
|  | Mis- and disinformation and hate speech, and overboard responses to these phenomena, can have a detrimental impact on innovation, including by limiting the potential of marginalized groups and making digital spaces less equal and inclusive.                                                                                                                                                                                          |                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

a World Health Organization and United Nations Children's Fund (UNICEF), *Progress on Household Drinking Water, Sanitation and Hygiene 2000–2020: Five Years into the SDGs* (Geneva, 2021).  
b See Roberto Cavazos and CHEQ, "The economic cost of bad actors on the Internet: fake news, 2019"; and London Economics, "The cost of lies: assessing the human and financial impact of COVID-19 related online misinformation on the UK", December 2020.  
c Global Witness, *Last Line of Defence: The Industries Causing the Climate Crisis and Attacks against Land and Environmental Defenders* (2021).  
d A/77/288.



# Framing

*"...het toepassen van woorden en beelden op een bepaald onderwerp, het framen van onderwerpen in een afgebakend wereldbeeld. Framing gebeurt vaak onbewust, maar kan ook bewust gebruikt worden als communicatiestrategie..."*

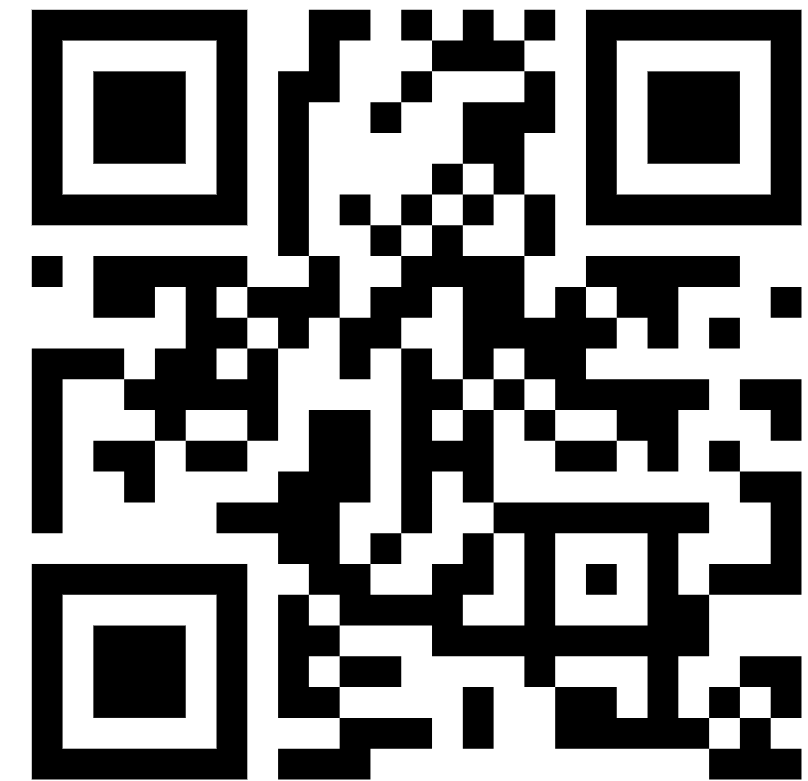


# Het Other Talk project

Other Talk is een programma van 11.11.11 en Vluchtelingenwerk Vlaanderen, met als doel nuance in het gepolariseerde migratiedebat in Vlaanderen te brengen. Other Talk wil mensen die zich tussen de tegenpolen van het debat bevinden weer bij de conversatie betrekken en verdere polarisering tegenhouden.



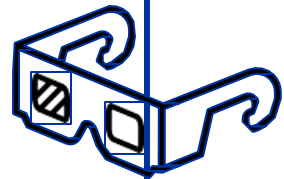
Ontdek de Other Talk tools





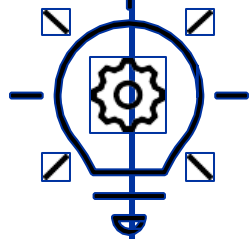
# DOELSTELLINGEN

## BEWUSTWORDING VAN EIGEN REFERENTIEKADER EN FRAMES



Word ervan bewust dat beeldvorming niet neutraal is en maak dit bespreekbaar. Leer kritisch nadenken over de representatie van migratie in onze samenleving.

## CULTUREELSENSITIEVE BENADERING INTEGREREN



Leer een cultuursensitieve benadering toe te passen op bestaand en nieuw materiaal via concreet voorbeeldmateriaal en aanbevelingen.



# FRAMING

## FRAMES

Frames zijn denkkaders die betekenis geven aan een onderwerp. Ze zitten verankerd in de cultuur en zijn terug te voeren tot bepaalde (morele) waarden, mythes en overtuigingen.

## HOE HERKEN JE HET?

Frames zijn te herkennen aan **expliciete elementen** in de communicatie, zoals metaforen, beelden, slagzinnen, voorbeelden en argumenten. Daarnaast vertegenwoordigen frames **impliciete redeneringen** over oorzaken, gevolgen en oplossingen. Deze redeneringen hoeven niet expliciet aanwezig te zijn: het associatieve brein legt gemakkelijk zelf verbanden.

## WAT IS EEN COUNTER- FRAME?

In het publieke discours zullen frames over het algemeen een onderwerp problematiseren ('migratie is een probleem'). Counterframes doen het tegenovergestelde ('migratie is geen probleem'). In een gepolariseerd debat kunnen counterframes voor tegenwicht zorgen.



# 4 FRAMES DIE MIGRATIE PROBLEMATISEREN



## FRAME

### BOTSENDE BESCHAVINGEN

## KERNBOODSCHAP

Nieuwkomers hebben onverzoenbare waarden en normen en ze aanvaarden de regels van ons land niet.

## FRAMING DEVICES (UITINGSVORMEN IN COMMUNICATIE)

“Vlamingen krijgen het gevoel dat hun manier van leven bedreigd wordt door de buitenstaande cultuur van de nieuwkomers.”



### DE VIJANDIGE INDRINGER

Vluchtelingen en migranten zorgen voor overlast en maken de straten onveilig. Als een paard van Troje dragen ze vijanden en een terroristische dreiging in zich.

“Vroeger waren het criminelen en dan kwam men met cijfers af dat zij oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidscijfers én in de criminaliteitscijfers. Maar nu is er ook terrorisme en er is een bewijs: er zijn aanslagen geweest in België.”



### CONTROLE

De instroom van nieuwkomers is onbeheersbaar door een inefficiënte aanpak en er is een oneerlijke verdeling van lasten.

“De toestroom van vluchtelingen en andere migranten verloopt momenteel ongecontroleerd. De oplossing is een pragmatisch, efficiënt en doortastend migratie- en vluchtelingenbeleid, met een gelijke verdeling van lasten over de Europese landen heen en de ontmoediging van migranten om hun tocht naar Europa te beginnen (en/of strengere grenscontroles).”



### KOSTEN EN BATEN

Vluchtelingen en migranten profiteren van het economisch paradijs. De lokale, écht kwetsbare mensen blijven in de kou staan.

“We hebben het gevoel dat we een opengrenzenbeleid voeren. En dat is incompatibel met onze sociale zekerheid. Migratie kost ons handenvol geld.”



# 7 FRAMES DIE MIGRATIE DEPROBLEMATISEREN



## COUNTERFRAME

### HET ONSCHULDIGE SLACHTOFFER

## KERNBOODSCHAP

Vluchtelingen en migranten zijn gedwongen geweest om te vertrekken uit hun thuisland, omwille van fysieke, politieke of economische bedreiging. Ze hebben hulp nodig.

## FRAMING DEVICES (UITINGSVORMEN IN COMMUNICATIE)

“Mensen die vluchten kiezen daar niet zelf voor, ze doen dat met een reden, ze zijn doodsbang en hebben al enorm veel meegemaakt.”



### ALLEMAAL MENSEN

Nieuwkomers hebben dezelfde dromen, ambities en wensen zoals ieder van ons en ons mens-zijn moet een warme maar realistische ontvangst garanderen.

“Dat migranten mensen zijn wordt vaak vergeten. Ze nemen het heft in eigen handen.”



### DE HELD

Vluchtelingen zijn een oorlog ontvlucht en hebben verschillende ontberingen overleefd (honger, folteringen, verkrachting ...) voor ze in dit land zijn aangekomen. Ze zijn daardoor mentaal weerbaarder geworden en ze hebben een enorm doorzettingsvermogen. Ze verdienen een kans om een beter leven op te bouwen.

“Ze vluchten weg van het oorlogsgeweld, ze hebben dus al veel meegemaakt. En vluchten legt een enorme mentale druk op hen. Ze zijn enkel op zoek naar een betere toekomst.”



### DIVERSITEIT

Nieuwkomers met hun eigen unieke talenten en inbreng zijn een verrijking voor onze samenleving, zowel op economisch als cultureel vlak.

“Ik kende helemaal niets van hun cultuur. Soms luisteren we samen naar liedjes uit hun thuisland.”



# 7 FRAMES DIE MIGRATIE DEPROBLEMATISEREN



## WIN-WIN

Nieuwkomers dragen bij aan onze samenleving, waardoor de welvaart voor elk van ons groeit en we samen de groeiende vergrijzing ondersteunen en andere uitdagingen beter kunnen aanpakken.

“Vraag en aanbod zijn nog niet op elkaar afgestemd. Maar nieuwkomers dragen meer dan gemiddeld bij tot onze economie en sociale welvaartsstaat. Het is een win-win situatie voor iedereen.”



## PANTA RHEI

De constante beweging in de wereld is van alle tijden, migratie maakt daar deel van uit. Mensen hebben zich altijd verplaatst en zullen zich blijven verplaatsen.

“Migranten en mensen op de vlucht zijn een natuurlijk ‘iets’. Dat is altijd zo geweest en zal altijd zo blijven. De wereld is van iedereen.”



## DE KLOOF

Er bestaat heel wat uitbuiting van mensen in hun thuisland, we moeten dit op beiden fronten, in het gastland en het thuisland, aanpakken.

“We moeten de economische ontwikkeling in de thuislanden bevorderen, zodat de welvaarts kloof tussen Noord en Zuid meer en meer verdwijnt.”



Welke  
(counter)frames  
herken je bij de  
volgende artikels?

Ter herhaling: overzicht van  
de verschillende  
(counter)frames





**Welk (counter)frame vinden we terug in dit artikel?**



**Welk (counter)frame vinden we terug in dit artikel?**



**Welk (counter)frame vinden we terug in deze stellingen?**



**Welk (counter)frame vinden we terug in dit artikel?**



**Welk (counter)frame vinden we terug in dit artikel?**



**Welk (counter)frame vinden we terug in deze stellingen?**



**Welk (counter)frame vinden we terug in deze stellingen?**

# Het beweegbare midden

*"...een deel van de bevolking dat onzeker of ambivalent is over migratie en daarom tussen de twee gepolariseerde kanten van het debat valt..."*



## Counterframes die **waarschijnlijk** resoneren bij het beweegbare midden



### **We zijn allemaal mensen**

Speelt op de gevoelens en verantwoordelijkheidszin. Het beweegbare midden kan zich in dit basisidee kan terugvinden.

! Het beweegbare midden kan in verzet komen wanneer het frame wordt ingezet om te pleiten voor een opengrenzenbeleid.



### **Win-win**

Nieuwkomers en gastland zijn op elkaar aangewezen, maar beiden kunnen de vruchten van migratie plukken.

## Counterframes die **misschien** resoneren bij het beweegbare midden



### **Controle**

Zowel gematigde critici als voorstanders zullen elkaar vinden in de vaststelling dat het systeem faalt en dat er iets moet gebeuren aan het ongecontroleerde en soms chaotische karakter van migratie.



### **Diversiteit**

Diversiteit stelt dat nieuwkomers met hun eigen unieke talenten en inbreng een verrijking zijn voor onze samenleving.



### **Het onschuldige slachtoffer**

Het frame heeft de potentie om medelijden en compassie op te wekken en mensen aan te sporen tot hulp.

## Counterframes die **waarschijnlijk** **niet** resoneren bij het beweegbare midden



### **De held**

Het kan verleidelijk zijn om het draagvlak voor migratie te verstevigen door migranten als helden te portretteren. Toch is het daarmee oppassen geblazen. Niet iedereen kan immers een held zijn – en ook niet-helden verdienen een plek in onze samenleving.



### **Panta rhei**

Het counterframe leunt sterk op het idee van open grenzen en dat argument wordt door het midden niet geaccepteerd.



omdat het frame niet alleen gestoeld is op medeleven, maar ook op schuldgevoelens bij de rijkere bevolking in het Noorden. Dat stuit op weerstand en verzet.

# IN DE PRAKTIJK

## ONLINE INFORMATIECAMPAGNE



## LOKALE EVENEMENTEN



*Frameloos communiceren is bijna onmogelijk. Daarom doe je het maar beter bewust.*

## Enkele vuistregels voor de toepassing van frames in je communicatie:

1. **Wees empathisch** met de mensen uit je doelgroep, **erken hun bezorgdheden**.
2. Maak dan de brug naar de **counterframes**. Idealiter **combineer** je een aantal frames.
3. **Vermijd iedere vorm van veralgemening** of het scheppen van een clichématig beeld van nieuwkomers.
4. **Vermijd zelf bij te dragen aan de polarisering** van het debat, en blijf de aandacht vestigen op de inhoud van de boodschappen.
5. De **logische redenering** die **achter een frame** schuilgaat mag in de communicatie duidelijk aan bod komen.
6. **Zorg in je communicatie voor voldoende herhaling van boodschappen**. Een nieuw denkbeeld heeft tijd nodig.



# 3R Model in praktijk

---

- **Onderzoek:** het Other Talk Project
- **Risicoanalyse:** welke framing is aanwezig? Wat is de impact ervan?
  - Welke counterframing (respons) werkt
  - Met welk narratief kunnen we "the movable middle" bereiken
- **Respons:**
  - Toolboxes voor leerkrachten, journalisten, middenveld (*preventie*)
  - Respons/counterframes in Nederland en België verschillend (*mitigatie/herstel*)
  - Van online campagnes naar lokale events



- @unbrussels



- @UNinBrussels



- @unitednations\_Europe & @nationsunies\_europe



- @ONUBelgique.Luxembourg



- @VNBelgië.Nederland



- @VNBenelux\_nl



- @iombelgiumandluxembourg



- @IOMBelgiumLuxembourg



- @iombelgiumandluxembourg



- [benelux@unric.org](mailto:benelux@unric.org)

- [iombrussels@iom.int](mailto:iombrussels@iom.int)

# *Bedankt!*

---